

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

Community Welfare Promotion for the Elderly in Nong Teng Subdistrict, Krasang District, Buriram Province

สุรเชษฐ์ ไกรสร¹, นัยน์พร โมกโธสง¹, ศศิณิภา อาซากิจ¹,

สุพรรณษา ประสงค์ทรัพย์¹, สากุล พรหมสฤติย์²

Surachet Kraisor, Naipaporn-Mokthaisong, Sasinipa Asakij,

Suphansa-Prasongsap, Sakon-Phramasatit

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 323 คน ตามสูตรของ Yamane (1973) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้แนวคิดการจัดสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุเป็นกรอบการวิจัยพื้นที่วิจัย คือในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ($\bar{x} = 4.60$, $S.D. = 0.368$) และ 2) ข้อเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเสนอแนะไว้ว่าเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งกายและจิตใจ มีการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน มีความปลอดภัยทั้งทางชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนและจัดสวัสดิการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : ความต้องการ, ผู้สูงอายุ, สวัสดิการชุมชน, สวัสดิการสังคม

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, E-mail : 650112801072@bru.ac.th

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, E-mail : sakon.pt@bru.ac.th

ABSTRACT

The research objectives of this study were 1) study the level of social welfare needs for the elderly in Nong Teng Sub-district, Krasang District, Buriram Province, and 2) study policy recommendations related to the quality of life of the elderly who do not receive sufficient welfare in Nong Teng Sub-district, Krasang District, Buriram Province. The sample group consisted of 323 people aged 60 years and over according to Yamane's (1973) formula and used a simple random sampling method. This is quantitative research using the concept of community welfare for the elderly as a research framework. The research area is Nong Teng Sub-district Municipality, Krasang District, Buriram Province. The research instrument is a rating scale questionnaire. Data were analyzed using basic statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results indicated 1) The level of social welfare needs for the elderly in Nong Teng Sub-district, Krasang District, Buriram Province is at the highest level overall. With a mean of 4.60 ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.368) and 2) policy recommendations on the quality of life of the elderly who do not receive sufficient welfare in Nong Teng Subdistrict, Krasang District, Buriram Province, it is suggested that Nong Teng Subdistrict Municipality, Krasang District, Buriram Province needs to integrate cooperation from many sectors, both government, private and community sectors, to develop and promote the elderly to have good health, both physically and mentally, have learning that can be applied in daily life, have safety in both life and property, and receive support and allocation of welfare from relevant agencies.

Keywords: needs, elderly, community welfare, social welfare

บทนำ

ด้วยปัจจุบันประชากรของไทยมีอายุยืนยาวมากกว่าในอดีต โดยมีอายุเฉลี่ยสูงถึง 76 ปี และมีแนวโน้มว่าจะมีอายุยืนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉลี่ยมากกว่า 80 ปี การที่ประเทศไทยมีอัตราการเกิดและการเสียชีวิตที่ลดลง ประกอบกับอายุที่ยืนยาวขึ้นของคนไทยซึ่งเนื่องมาจากการพัฒนาทางการแพทย์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการดูแลสุขภาพ รวมถึงระบบสาธารณสุขที่มีความก้าวหน้ามากขึ้น จึงทำให้ประชากรไทย มีอายุยืนยาวขึ้นทำให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วโดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 4 ต่อปี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย (Ageing Society) มาตั้งแต่ปี 2548 โดยมีประชากรผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งเข้าสู่สังคมสูงวัย (Ageing Society) เป็นอันดับ 2 ของอาเซียนและอันดับ 4 ของเอเชียและคาดว่า ในปี 2576 ประเทศไทย จะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) โดยจะมีประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2565 : ออนไลน์)

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในพื้นที่ที่ใช้ศึกษานั้น มีทิศทาง และความสอดคล้องใกล้เคียงกับการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคมระดับประเทศ โดยจำนวนประชากรในจังหวัดบุรีรัมย์นั้นมีจำนวนทั้งสิ้น 1,564,651 คน โดยในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุทั้งสิ้นจำนวน 299,330 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.14 ของประชากรในจังหวัดบุรีรัมย์ จะพบว่าประชากรในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนทั้งสิ้น 100,624 คน โดยในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุจำนวนทั้งสิ้น 18,113 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.03 กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาข้อมูลครั้งนี้ คือ เขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง, 2567 : ออนไลน์)

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาไว้ในลักษณะใกล้เคียงดังเช่นงานวิจัยของ บุญมาก มากสุข (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวลอย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่า การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวลอย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ต้องการได้ค่าเบี้ยยังชีพให้มากขึ้นกว่าเดิม และช่วงเวลาการจ่ายเบี้ยยังชีพของ อบต. ยังไม่เหมาะสมขอเสนอแนะ คือ ควรมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเบี้ยยังชีพให้เพิ่มมากขึ้น และ อบต. ควรจัดส่งเจ้าหน้าที่นำเบี้ยยังชีพไปแจกให้กับผู้สูงอายุ ณ ที่พักอาศัย นิรสาห์ ลาลิทธิ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อการจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุ ที่สำคัญด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ได้แก่ควรจัดให้มีการออกตรวจสุขภาพประจำปีให้ผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ด้านอาชีพและรายได้ ได้แก่ ควรจัดหาแหล่งทุนในการประกอบอาชีพให้กับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ด้านที่พักอาศัย ได้แก่ควรจัดหาเครื่องนุ่งห่มให้กับ ผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี ด้านนันทนาการ ได้แก่ ควรจัดให้มีการทัศนศึกษานอกสถานที่ให้กับผู้สูงอายุด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และคุ้มครอง ได้แก่ควรจัดให้มีการบริการจัดที่นั่งสำรองสำหรับผู้สูงอายุที่มารับบริการ และด้านการสร้างบริการทางสังคมและเครือข่ายเกี่ยวพัน ได้แก่ควรจัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน กันยารัตน์ จันทะบงค์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเชิงพุทธของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น สภาพปัญหาการจัดสวัสดิการของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุขอนแก่น คือ ด้านการบริหารบุคคล ยังขาดตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ, ด้านการเงิน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการบริหาร, ด้านการจัดสวัสดิการ มีข้อจำกัดด้านอาคารสถานที่ด้านการพัฒนาของการจัดสวัสดิการ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน และรูปแบบการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเชิงพุทธของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุขอนแก่น: มี 4 รูปแบบ คือ 1)การจัดสวัสดิการทางด้านกายให้ผู้สูงอายุด้วยการบริการด้านสุขภาพ การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า 2) การสวัสดิการทางด้านความประพฤติ (ศีล) ของผู้สูงอายุด้วยการพบปะสังสรรค์ต่างวัยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 3) การจัดสวัสดิการทางด้านจิตของสูงอายุด้วยการเสริมสร้างคุณภาพจิตที่ดี และสร้างสมรรถภาพจิตที่ดี 4) การจัดสวัสดิการ

ทางด้านปัญญาของผู้สูงอายุด้วยการเรียนรู้ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้ในการดำเนินชีวิตกับตนเองและผู้อื่นได้

โดยปัญหาเหล่านี้พบมากเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลหนองเต็ง มีประชากรจำนวนทั้งสิ้นรวม 12,150 คน (สถิติจำนวนประชากร, 2566 : ออนไลน์) และในจำนวนนี้มีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 1,664 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.02 ของประชากรในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง ซึ่งนั่นก็หมายความว่าโครงสร้างทางสังคมในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง กำลังจะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนผู้สูงอายุและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเกี่ยวกับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง ให้ครอบคลุมในบริบทต่าง ๆ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับแผนหรือพันธกิจของประเทศในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในตำบลหนองเต็งมีความแตกต่างกันไปตามปัจจัยส่วนบุคคล อาทิ เพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

สำเนา รัตมิต (2562 : 17-18) ได้กล่าวถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุไว้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานทางร่างกายเช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น และความต้องการทางสังคม เช่น การมีส่วนร่วมหรือการได้รับการยอมรับจากคนในสังคม โดยเฉพาะผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะให้รัฐเข้ามาดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

นิชภา โมราถบ และ ธนพร บัวรอด (2561 : 22) ได้กล่าวถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุไว้ว่า ผู้สูงอายุ คือ บุคคลที่อยู่ในช่วงแห่งวัยตอนปลายของชีวิตและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านในลักษณะที่เสื่อมถอยลง ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเกณฑ์สากลที่ใช้ในการวัดความเป็นสูงอายุก็คือ อายุ อย่างไรก็ตาม ด้วยลักษณะของผู้สูงอายุจะ มีความแตกต่างกันในช่วงอายุตลอดจนความต้องการในแต่ละด้านก็มีความแตกต่างกันออกไปตามสภาพร่างกายและสุขภาพของผู้สูงอายุ

นิรสาห์ ลาลิทธิ (2559 : 8) ได้กล่าวถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุไว้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยหลังเกษียณอายุการทำงาน โดยยึดตามเกณฑ์ปฏิทินขององค์การระหว่างประเทศเป็นสากล จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพร่างกายไปในทางเสื่อมถอย อีกทั้งต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งทำให้ผู้สูงอายุประสบกับปัญหาในการดำรงชีพ ไม่ว่าจะเป็นด้าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมถึงด้านเศรษฐกิจ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแล ทั้งจากครอบครัวลูกหลาน รวมทั้งหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

นิชภา โมราถบ และ ธนพร บัวรอด (2561 : 36) ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไว้ว่า ในการจัดสวัสดิการสังคม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ ดังนั้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการย่อมแสดงให้เห็นถึงความตระหนักในความเป็นเจ้าของ การมีจิตสำนึกร่วม ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และสามารถตอบสนองความต้องการของ บุคคล จนเกิดความพึงพอใจในที่สุด

สำเนาวั รัชมิทัต, (2562 : 19) ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไว้ว่า สวัสดิการสังคม เป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวาง ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์อย่างดียิ่ง และยังถือว่าเป็นหลักคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างราบเรียบ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์

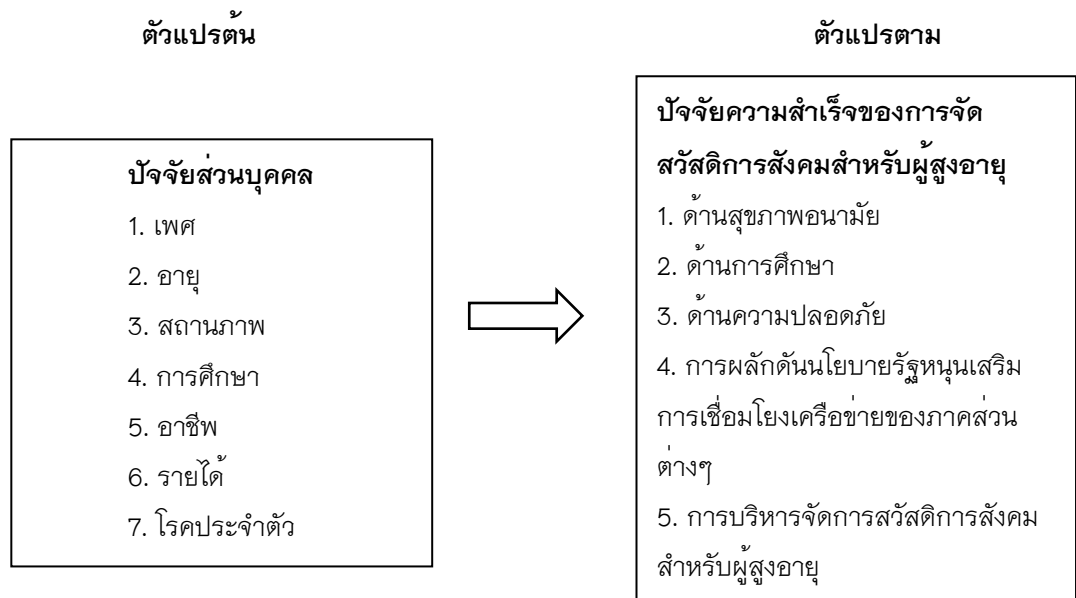
กรกมล บุญแพทย์ (2561 : 21) ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไว้ว่า สวัสดิการสังคม คือ ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันการแก้ไข การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้มั่นคงทางการ กระบวนการยุติธรรมและบริการทางสังคม ทั่วไปโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

ดวงพร จงโปร่งกลาง (2564 : 44) ได้กล่าวถึงปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุไว้ว่า การจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การจัดสวัสดิการสังคมเป็นการดำเนินการเพื่อมีแนวทางการป้องกัน การพัฒนาการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อตอบสนองให้

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมโดยหลักการในการจัดสวัสดิการสังคม คือ การคำนึงถึงความเท่าเทียมและ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ กรอบแนวคิดหรือหลักการที่จะศึกษามีประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 ประเด็นดังนี้ คือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยความสำเร็จของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ รายละเอียดดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชากรที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็งทั้ง 18 หมู่บ้าน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,664 (สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลหนองเต็ง, 2565)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 323 คน โดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973 : 727; สุมาลิ ไชยสุภกรกุล 2558 : 145-146)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานะภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ โรคประจำตัว

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวนประชากร (คน)	ร้อยละ
N=323		
เพศ		
ชาย	136	42.1
หญิง	187	57.9
อายุ		
60 – 69 ปี	155	48.0
70 – 79 ปี	117	36.2
80 ปีขึ้นไป	51	15.8
สถานะภาพ		
โสด	28	8.7
สมรส	224	69.3
หม้าย	51	15.8
หย่าร้าง	20	6.2
ระดับการศึกษา		
ระดับประถมศึกษาตอนต้น	176	54.5
ระดับประถมศึกษาตอนปลาย	58	18.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	25	7.7
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	33	10.2
ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า	5	1.5
ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	5	1.5
ไม่ได้ศึกษา	21	6.5
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	103	31.8
ค้าขาย	34	10.6
รับจ้างทั่วไป	85	26.5
ว่างงาน	101	31.5

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวนประชากร (คน)	ร้อยละ
N=323		
รายได้		
ต่ำกว่า 9,000 บาท/เดือน	237	73.4
9,001 – 15,000 บาท/เดือน	62	19.2
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	18	5.6
มากกว่า 20,000 บาท/เดือน	6	1.9
โรคประจำตัว		
ไม่มีโรคประจำตัว	192	59.4
มีโรคประจำตัว (โดยแยกประเภทโรคได้ดังนี้)	131	40.6
โรคความดันโลหิตสูง	48	14.9
โรคข้อเข่าเสื่อม	1	0.3
โรคหัวใจ	20	6.2
โรคไทรอยด์	9	2.8
โรคหอบหืด	4	1.2
โรคเบาหวาน	49	15.2

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีสถานะสมรส จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 69.3 มีการศึกษาระดับการศึกษาดอนต้น จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 มีรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 73.4 ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	จำนวนประชากร (N=323)			อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	
ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	4.11	0.424	สูง	1
ด้านหลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย	4.63	0.524	สูงที่สุด	2
ด้านความปลอดภัย	4.75	0.455	สูงที่สุด	3
ด้านการศึกษา	4.76	0.432	สูงที่สุด	4
ด้านสุขภาพอนามัย	4.77	0.427	สูงที่สุด	5
รวม	4.60	0.368	สูงที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ($\bar{x}$ = 4.60, S.D.=0.368) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ($\bar{x}$ = 4.77, S.D.= 0.427) รองลงมา คือด้านหลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายของภาคส่วนต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ($\bar{x}$ = 4.76, S.D.= 0.432) ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ($\bar{x}$ = 4.75, S.D.=0.455) ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ($\bar{x}$ = 4.63, S.D. = 0.524) และมี 1 ด้านที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ ด้านสุขภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ($\bar{x}$ = 4.11, S.D. = 0.424) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทดสอบสมมติฐาน (เปรียบเทียบ) จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และโรคประจำตัว ผลการวิจัยแสดงผลใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และโรคประจำตัว ดังตารางที่ 3

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ			
	T-test	F-test	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	0.817	–	0.050	ยอมรับสมมติฐาน
อายุ	–	1.364	0.259	ปฏิเสธสมมติฐาน
สถานภาพ	–	7.300	< .001	ยอมรับสมมติฐาน
ระดับการศึกษา	–	4.650	< .001	ยอมรับสมมติฐาน
อาชีพ	–	11.970	< .001	ยอมรับสมมติฐาน
รายได้	–	5.860	0.005	ยอมรับสมมติฐาน
โรคประจำตัว	–	1.469	0.225	ปฏิเสธสมมติฐาน

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

จากตารางที่ 3 พบว่า แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และโรคประจำตัว โดยภาพรวมพบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุ (Sig=0.259) โรคประจำตัว (Sig=0.225) ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นกับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้สูงอายุที่มีเพศ (Sig=0.050) สถานภาพ (Sig=< .001) ระดับการศึกษา (Sig=< .001) อาชีพ (Sig=< .001) รายได้ที่แตกต่างกัน (Sig=0.005) มีความคิดเห็นกับความต้องการของการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอในตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากการตอบสอบถามแบบปลายเปิดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอหนองเต็ง จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากการตอบสอบถามแบบปลายเปิดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอหนองเต็ง จังหวัดบุรีรัมย์

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N=323			
ด้านสุขภาพอนามัย			
1. ขาดบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล	1. ควรส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคัดกรองและปัญหาสุขภาพต่าง ๆ แต่เน้น ๆ	8	8.00
2. ระบบการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านยังไม่พอครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ	2. ควรมีระบบส่งต่อและติดตามการรักษาที่มีประสิทธิภาพ	4	4.00
ด้านการศึกษา			
1. ขาดการส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาและประสบการณ์จากผู้สูงอายุสู่คนรุ่นหลัง	1. ควรเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้เทคโนโลยี การดูแลสุขภาพ	11	11.00
2. ผู้สูงอายุบางส่วนมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีและการเรียนรู้ดิจิทัล	2. ควรเน้นการพัฒนาการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน	6	6.00
3. ผู้สูงอายุบางรายไม่ได้รับการศึกษาจากอดีต ส่งผลให้ปัจจุบันขาดความรู้หรือทักษะในการดำรงชีพ	3. ควรเน้นการพัฒนาการส่งเสริมการเรียนรู้งานฝีมือและอาชีพที่เหมาะสม	5	5.00
4. ขาดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้สูงอายุ	4. ควรเน้นการพัฒนาให้ผู้สูงอายุบางท่านที่ไม่ได้รับการศึกษาทำให้ผลส่งต่อการอ่านฉลากยา	11	11.00
ด้านความปลอดภัย			
1. ระบบเฝ้าระวังและป้องกันการหลอกลวงหรือละเมิดสิทธิผู้สูงอายุยังไม่มีประสิทธิภาพ	1. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยและหลอกลวงจากมิจฉาชีพ	6	6.00

ตาราง 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากการตอบสอบถามแบบปลายเปิดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอหนองเต็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
N=323			
2. สภาพแวดล้อมทางกายภาพในชุมชนยังไม่เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ	2. ควรหลักเลียงการให้ผู้สูงอายุเดินทางในเวลากลางคืน หรือสภาพอากาศไม่ดี	4	4.00
3. ขาดระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินที่เข้าถึงได้ง่ายสำหรับผู้สูงอายุ	3. ควรจัดให้มีผู้ดูแลหรือญาติไปกับผู้สูงอายุด้วยเมื่อต้องเดินทางไกลหรือไปธุระสำคัญ	9	9.00
ด้านผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆ			
1. การมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุยังมีน้อย	1. ควรพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น	8	8.00
2. นโยบายและมาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุยังขาดความต่อเนื่องและยั่งยืน	2. ควรสนับสนุนการจัดตั้งชมรมและเครือข่ายผู้สูงอายุ	8	8.00
3. การประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมยังไม่มีประสิทธิภาพ	3. ควรให้มีการปรับปรุงระบบเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ	2	2.00
ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ			
1. การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง	1. ควรมีการพิจารณาเพิ่มอัตราเบี้ยยังชีพตามภาวะเศรษฐกิจ	2	2.00
2. ระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุยังไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	2. ควรให้มีการจัดสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ยากไร้	7	7.00
3. ขาดการติดตามและประเมินผลการจัดสวัสดิการอย่างเป็นระบบ	3. ควรจัดสรรเบี้ยยังชีพไม่พอใช้สำหรับผู้สูงอายุบางราย	9	9.00
รวม		100.00	

จากตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากการตอบสอบถามแบบปลายเปิดที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอหนองเต็ง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านสุขภาพ

อนามัยควรส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคัดกรองและปัญหาสุขภาพต่าง ๆ แต่เน้น ๆ และควรมีระบบส่งต่อและติดตามการรักษาที่มีประสิทธิภาพ ผลรวมด้านสุขภาพอนามัยคิดเป็นร้อยละ 12.00 ด้านการศึกษา ควรเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้เทคโนโลยี การดูแลสุขภาพ ควรเน้นการพัฒนาให้ผู้สูงอายุบางท่านที่ไม่ได้รับการศึกษาทำให้ผลส่งต่อการอ่านฉลากยา ผลรวมด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.00 ด้านความปลอดภัย ควรจัดให้มีผู้ดูแลหรือญาติไปกับผู้สูงอายุด้วยเมื่อต้องเดินทางไกลหรือไปธุระสำคัญ ผลรวมด้านความปลอดภัยคิดเป็นร้อยละ 19.00 ด้านผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆ ควรพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นและควรสนับสนุนการจัดตั้งชมรมและเครือข่ายผู้สูงอายุ ด้านผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆคิดเป็นร้อยละ 18.00 ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ควรจัดสรรเบี้ยยังชีพไม่พอใช้สำหรับผู้สูงอายุบางราย ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 18.00

อภิปรายผล

จากการศึกษาการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 5 ด้าน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัย ด้านการผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ และด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อให้ผู้สูงอายุให้มีสวัสดิการที่เป็นประโยชน์เพิ่มมากขึ้น และมีการจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจชุมชนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันนิยามเสียชีวิตภายในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสมชาย มะลิซ้อน ธีระนันท์ วิชัยดิษฐ์ และ สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พระมหาสุรศักดิ์ รุจิรมโน อนุวัต กระสังข์, ธิติวุฒิ หมั่นมี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พระสุธี การดำรง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุของจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ดร.ณิ นิลแก้ว นพดล ปัญญาวิรัตน์ และ ธิติวุฒิ หมั่นมี (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ กังปกร เพชรน้อย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับ ชรินทร์ โกเมฆ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก บุญมาก มากสุข (2558) ได้ศึกษาเรื่อง

การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวลอย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นีรสาห์ ลาลิทธิ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ให้เพียงพอ

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.4024) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาเพิ่มเติมสวัสดิการด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การตรวจสุขภาพประจำเดือนหรือตรวจประจำทุก 3 เดือน สอดคล้องกับการศึกษาของ ชรินทร์ โกเมฆ (2557) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชนจังหวัดลำปาง ด้านสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.524) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า หน่วยงานรัฐจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์และเหมาะสมต่อผู้สูงอายุ ได้รับโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถและคุณภาพชีวิต เช่น การจัดอบรมการดูแลสุขภาพตนเอง จัดกิจกรรมฝึกสมองและความจำ การฝึกทักษะป้องกันภัยทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสมชาย มะลิซ้อน, ชีระนันท์ วิชัยดิษฐ์ และ สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.455) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มีการจัดการด้านการด้านการรักษาความสงบและความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่สาธารณะหรือที่อยู่อาศัย มีการจัดที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัยและไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสมชาย มะลิซ้อน, ชีระนันท์ วิชัยดิษฐ์ และ สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ (2567) พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.432) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมเพื่อเป็นศูนย์กลางข่าวสารและเป็นแหล่งพบปะสำหรับผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุมีเครือข่ายที่สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของ ดร.ณิ นิลแก้ว นพดล ปัญญาวิรัตน์ และ ชิตวิฑูรย์ หมั่นมี (2566) พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัด

เสียงใหม่ ด้านการผลักดันนโยบายรัฐหนุนเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.427) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสวัสดิการที่เป็นประโยชน์มากขึ้นและมีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสุรศักดิ์ รุจิธมโม อนุวัด กระสังข์ ธิติวุฒิหมันมี (2564) พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ภั้งปรกร เพชรน้อย (2564) พบว่า การประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารจัดการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนของผู้สูงอายุ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พิจารณาจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยรวมแตกต่างกันไม่ปัจจัยเรื่องอายุ และโรคประจำตัว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ กรกมล บุญแพทย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร (ยอมรับสมมติฐาน) แต่ไม่สอดคล้องกับ กรกมล บุญแพทย์ (2561) ในปัจจัยเรื่องเพศ อาชีพ สถานภาพ การศึกษา รายได้ (ปฏิเสธสมมติฐาน)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการนำวิจัยไปใช้

1. การพัฒนานโยบายและแผนงาน เสนอให้หน่วยงานท้องถิ่นจัดทำนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน และบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อพัฒนาสวัสดิการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ
2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางสวัสดิการของตนเอง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้สูงอายุ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์
3. การพัฒนาบุคลากรและอาสาสมัคร จัดอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ สนับสนุนอาสาสมัครในชุมชนให้มีบทบาทในการดูแลและเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือ
4. การจัดสวัสดิการที่ครอบคลุมและหลากหลาย พัฒนาโครงการสวัสดิการที่ตอบโจทย์ด้านสุขภาพ รายได้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

5. การติดตามและประเมินผล จัดทำระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนารูปแบบสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะของการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ซึ่งวัดการพัฒนากิจกรรมเพื่อเพิ่มสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างที่ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น ตัวชี้วัดด้านการเรียนรู้ การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งสื่อสังคมออนไลน์

2. เพิ่มพื้นที่ศึกษาที่ใกล้เคียงจากพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัด และต่างจังหวัดมากขึ้น เพื่อเปรียบเทียบความเป็นอยู่เกี่ยวกับผู้สูงอายุและนำมาปรับใช้ในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

3. ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรกมล บุญแพทย์. (2561). **ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูง ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจใน**

คุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). **การขับเคลื่อนมาตรการรองรับสังคมผู้สูงวัยคนไทยอายุยืนของประเทศไทย**

ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ. สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.dop.go.th>.

ชรินพร โกเมฆ. (2557). **การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชน**

จังหวัดลำปาง. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.

ดรฤณี นิลแก้ว, นพดล ปัญญาวิรัตน์ และธิดิฐิ หนัมนี่. (2566). **ประสิทธิผลการบริหารจัดการสวัสดิการ**

ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักงาน

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น.

นිරสาร์ ลาลิทธิ. (2559). **การจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ**

แกดำ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานโยบาย

สาธารณะ) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญมาก มากสุข. (2561). **การบริหารจัดการสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลบัวลอย**

อำเภอหนองแคจังหวัดสระบุรี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรระดับมหาบัณฑิต.

ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

พระมหาสมชาย มะลิซ้อน และคณะ. (2567). **ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตบางขุนเทียน**

กรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศึกษาวิชาการ.** 2(4), 1–12.

พระมหาสุรศักดิ์ รุจิธมฺโม, อนุวัต กระสังข์ และ ธิติวุฒิ หมั่นมี. (2565). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง. **วารสารสหวิทยาการนวัตกรรม
ปริทรรศน์**. 5(1), 91-102.

พระสุธี การดำรง. (2565). การเสริมสร้างพลังอำนาจเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ.
วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. 8(5), 193-207.

กังปกร เพชรน้อย. (2564). การประเมินโครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านทาน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี, **วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์**. 4(2), 15-30.

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2564). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2564**. กรุงเทพฯ:
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองเต็ง. (2565). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) เทศบาลตำบล
หนองเต็ง**. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2567, จาก[http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER56
/DRAWER064/GENERAL/DATA0000/00000054.PDF](http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER56/DRAWER064/GENERAL/DATA0000/00000054.PDF)

สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง. (2567). **สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร**. สืบค้นเมื่อ 21
พฤศจิกายน 2567, <https://www.bora.dopa.go.th/service/>

สุมาลี ไชยศุภรากุล. (2558). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. นนทบุรี : มาตาการพิมพ์.

Yamane, Taro. (1967). **Statistics, An Introductory Analysis**. 2nd Ed.. New York : Harper and Row.